

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babes-Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Pszichológia és Neveléstudományok Kar
1.3 Intézet	Pedagógia és Alkalmazott Didaktika Intézet
1.4 Szakterület	Neveléstudományok
1.5 Képzési szint	Alapképzés (BA) – licenz
1.6 Szak / Képesítés	Óvoda- és elemi oktatás pedagógiája

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Neveléstörténet						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	dr. Péter Lilla						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	dr. Péter Lilla						
2.4 Tanulmányi év	1. év	2.5 Félév	1. félév	2.6. Értékelés módja	vizsga	2.7 Tantárgy típusa	Szaktárgy: szaktárgy

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	3	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	1
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	98	melyből: 3.5 előadás	56	3.6 szeminárium/labor	14
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					8
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					8
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					8
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					2
Vizsgák					2
Más tevékenységek:					0
3.7 Egyéni munka össz-óraszama	28				
3.8 A félév össz-óraszama	98				
3.9 Kreditszám	4				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	• -
4.2 Kompetenciabeli	• -

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	• Vetítő, laptop, hangfal, internetkapcsolat, CD
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	• Vetítő, laptop, hangfal, internetkapcsolat, CD, flipchart, filctoll, szöveggyűjtemény

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Különböző életkori sajátosságokhoz képzési szinthez és célcsoportokhoz adaptált oktatási vagy nevelési programok tervezése; ✓ Önértékelés a szakmai gyakorlatban és karrierépítésben, e folyamat állandó javítása, optimalizálása;
Transzverzális kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • Neveléstudományi szakértelmet tükröző, egyértelmű értékválasztásra alapozott szaketikai normák és elvek alkalmazása; • Az élethosszig tartó tanulás hatékony módszereinek és technikáinak használata a folyamatos szakmai fejlődés és képzés érdekében;

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ul style="list-style-type: none"> • Alapvető neveléstörténeti fogalmak megismerése, és ezáltal az alapvető neveléstudományi szakfogalmak használata; • Az egyetemes neveléstörténet legfontosabb elméleteinek, képviselőinek és intézményrendszerének megismerése; • Alapvető nevelési irányzatok megismerése, összehasonlító elemzése, a nevelési irányzatok alakulásában való tájékozódás; • A különböző korok, kultúrák oktatási-nevelési gyakorlatára vonatkozó reflektív szemlélet érvényesítése, ennek alkalmazása a szakmai felkészülés és a továbbképzés folyamatában; • A klasszikus pedagógia legfontosabb képviselőinek ismerete, alapvető elméleteikben való tájékozottság, azok értelmezése és reflektív elemzése.
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> • A múltbeli és napjaink nevelési rendszerének és sajátosságainak szakszerű, különböző szempontrendszer szerinti összehasonlítása; • A nevelési intézményrendszer, elméletek és irányzatok alakulásának nyomon követése, reflektív értékelése; • A klasszikus pedagógia kiemelkedő alakjainak megismerése, munkásságuk szakszerű, reflektív értelmezése és értékelése; • Az alapvető pedagógiai szakkifejezések tudatos és megfelelő alkalmazása. • Tájékozódás a történelmi időben a különböző elméletek, intézményrendszer, pedagóguskép, gyermekkép, a tanítás-tanulás feltételeinek és követelményeinek a vonatkozásában; • Különböző történelmi korok nevelésre vonatkozó nézeteinek, elméleteinek, oktatási intézményeinek, pedagógusképének, gyermekképének, a tanítás-tanulás feltételeinek napjaink nevelési gyakorlatában való felismerése, szakmai értékelése.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. A neveléstörténet mint pedagógiai jellegű tudomány. A nevelés kezdetei	előadás, szemléltetés, beszélgetés, magyarázat,	

	csoporthmunka	
2. Nevelés az ókori folyammenti kultúrákban: Kína	előadás, szemléltetés, beszélgetés, magyarázat, kooperatív tanulás	
3. Az ókori görög nevelés: a spártai és athéni nevelés	előadás, szemléltetés, beszélgetés, magyarázat, csoportmunka	
4. A szofisták pedagógiai gondolatai és neveléstörténeti jelentőségük	előadás, szemléltetés, beszélgetés, magyarázat, pedagógiai játékok	
5. Nevelés az ókori Rómában. Quintilianus pedagógiai gondolatai	előadás, szemléltetés, beszélgetés, magyarázat, csoportmunka	
6. A középkori egyházi nevelés	előadás, szemléltetés, beszélgetés, magyarázat, csoportmunka	
7. A középkori világi nevelés	előadás, szemléltetés, magyarázat, csoportmunka	
8. J.A. Comenius pedagógiai szintézise I.	előadás, szemléltetés, magyarázat, csoportmunka	
9. J.A. Comenius pedagógiai szintézise II.	előadás, szemléltetés, magyarázat, csoportmunka, játékok	
10. J. Locke és a gentleman-nevelés	előadás, szemléltetés, magyarázat, csoportmunka	
11. J.J. Rousseau és a „természetes” nevelés	előadás, szemléltetés, beszélgetés, magyarázat, csoportmunka	
12. J. H. Pestalozzi pedagógiája	előadás, szemléltetés, magyarázat, csoportmunka	
13. J. F. Herbart pedagógiája	előadás, szemléltetés, magyarázat, csoportmunka	
14. A klasszikus és reformpedagógia összehasonlítása. A reformpedagógia kialakulása és szakaszai	előadás, szemléltetés, magyarázat, csoportmunka, játékok	

Könyvészet:

Pukánszky B.- Németh A. (1997): Neveléstörténet. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.

Varga Gábor (2002): *A neveléstörténet forrásai*. Kölcsey Ferenc Református Tanítóképző Főiskola, Debrecen .

Fodor László (2010): *A pedagógiai gondolkodás történetének kiemelkedő alakjai*. Ábel Kiadó, Kolozsvár.

Fehér Erzsébet (1994): *Az oktatás és nevelés története*, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.

Németh A. – Pukánszky B. (2004): *A pedagógia problémátörténete*. Gondolat Kiadó, Budapest.

Cucoş, C. (2001): *Istoria pedagogiei*. Editura Polirom, Iaşi,

Stanciu, I. Gh. (1995): *Şcoala şi doctrinele pedagogice în sec. XX*. EDP, Bucureşti.

Oroszné Deák Judit (1996, szerk.): *Innovatív pedagógiai irányzatok és tendenciák napjainkban*.

Munkafüzet. Bessenyei György Könyvkiadó, Nyíregyháza.

Pukánszky Béla – Németh András: *Neveléstörténet*. Letölthető a <http://mek.oszk.hu> honlapról

8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. A neveléstörténet mint pedagógiai jellegű tudomány. A nevelés kezdetei. Nevelés az ókori Kínában	beszélgetés, csoportmunka, játékok	A diákok 3-4 tagú csoportban mutatják be a tanulmányozott szakirodalom alapján a
2. Nevelés az ókori folyammenti kultúrákban: Egyiptom, Mezopotámia és India	kiselőadás, beszélgetés, játékok, csoportmunka	
3. Az ókori görög filozófusok nevelésről vallott nézetei: Szókratész	kiselőadás, beszélgetés, játékok, csoportmunka	

4. Az ókori görög filozófusok nevelésről vallott nézetei: Platon	kiselőadás, beszélgetés, játék, csoportmunka	címben megjelölt pedagógiai irányzatot. Szemelvények használata.
5. Az ókori görög filozófusok nevelésről vallott nézetei: Arisztotelész	kiselőadás, beszélgetés, játék, csoportmunka	
6-7. A középkori egyházi nevelés sajátosságai és intézményei I-II.	kiselőadás, beszélgetés, játék, csoportmunka	A diákok 3-4 tagú csoportban mutatják be a tanulmányozott szakirodalom alapján a címben megjelölt pedagógiai irányzatot. Szemelvények használata.
8. A reneszánsz nevelés R. Erasmus munkásságának tükrében	kiselőadás, szemléltetés, beszélgetés, játék, csoportmunka	
9. A reneszánsz nevelés sajátosságai F. Rabelais és Montaigne munkásságának tükrében	kiselőadás, beszélgetés, játék, csoportmunka	A diákok 3-4 tagú csoportban mutatják be a tanulmányozott szakirodalom alapján a címben megjelölt pedagógiai irányzatot. Szemelvények használata.
10. Gyermekkor és gyermekkortörténet a kezdetektől napjainkig, különös tekintettel a középkor és reneszánsz gyermekképre	kiselőadás, beszélgetés, játék, csoportmunka	
11-12. Apáczai Csere János pedagógiai jelentősége	kiselőadás, beszélgetés, játék, csoportmunka	A diákok 3-4 tagú csoportban mutatják be a tanulmányozott szakirodalom alapján a címben megjelölt pedagógiai irányzatot. Szemelvények használata.
13. F. W. Fröbel intézményszervező és neveléstörténeti jelentősége	kiselőadás, beszélgetés, játék, csoportmunka	
14. A klasszikus pedagógia jelentősebb alakjai: összehasonlítás, fontosabb gondolatok kiemelése	kiselőadás, beszélgetés, játék, csoportmunka	

Könyvészet:

Pukánszky B.- Németh A. (1997): *Neveléstörténet*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.

Mészáros I. – Németh A. – Pukánszky B. (2003): *Neveléstörténet. Szöveggyűjtemény*. Osiris Kiadó, Budapest.

Varga Gábor (2002): *A neveléstörténet forrásai*. Kölcsey Ferenc Református Tanítóképző Főiskola, Debrecen .

Pukánszky Béla (2001): *A gyermekkor története*. Műszaki Könyvkiadó, Budapest.

Winkler Márta (2003): *Iskolapélda. Kinek kaloda, kinek fészek*. EDGE 2000 Kft., Budapest, 2003.

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

- A tantárgy átöleli a nevelés történetének minden korszakát, áttekintő képet nyújt régmúlt korok pedagógiájáról, feltárja a pedagógiai valóság, illetve a társadalmi-történelmi tényezők közötti kapcsolatot különböző korokban, illetve bemutatja a reformpedagógiai irányzatok megjelenésének szükségszerűségét, ötletet adva a jelenlegi gyakorlat megújítására. Különböző történelmi korok nevelésre vonatkozó nézeteinek, elméleteinek, oktatási intézményeinek, pedagógusképének, gyermekképének, a tanítás-tanulás feltételeinek napjaink nevelési gyakorlatában való felismerése, szakmai értékelése.

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Neveléstörténeti alapfogalmak ismerete	Írásbeli vizsga	75%
	A klasszikus pedagógia kiemelkedő alakjai munkásságának szakszerű, reflektív bemutatása, értelmezése és értékelése	Írásbeli vizsga	
10.5 Szeminárium / Labor	Olvasmánynapló készítése	Folyamatos megfigyelés, a	

	Kiselőadás megtartása, amelyen belül neveléstörténeti feladatok, kvízzjátékok összeállítása és alkalmazása.	szemináriumi tevékenység elemzése, értékelése	25%
	Aktív részvétel a szemináriumokon	Folyamatos megfigyelés	

10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei

- szemináriumon való aktív részvétel (jelenlét – minimum 80%, szemináriumi kiselőadás megtartása, társak aktív bekapcsolása a szemináriumi tevékenységbe)
- A klasszikus pedagógia nagy alakjainak munkásságában való tájékozottság (fontosabb gondolatok, elméletek, alkotások ismerete) – írásbeli vizsga
- Neveléstörténeti alapfogalmak ismerete és szakszerű, megfelelő alkalmazása – írásbeli vizsga

Kitöltés dátuma

2013. 09. 17

Előadás felelőse

dr. Péter Lilla

Szeminárium felelőse

dr. Péter Lilla

Az intézeti jóváhagyás dátuma

.....

Intézetigazgató

.....